

ГАСТОН ЛЬОРУ НАШ'ТА ОЛЕМП

Превод от френски: Венелин Пройков, 1992

chitanka.info

Никога досега пред кафенето, където нашите познати морски вълци се събираха да пийнат вечер, не се бе случвало Зензен да пристигне в такова състояние... Очите му сякаш щяха да изхвъркнат, беше смъртноблед. Едва бе успял да се отпусне на един стол и всички го наобиколиха.

— Какво има, Зензен?... Какво има, клети приятелю? — попита капитан Мишел.

Зензен направи знак, че все още е неспособен да говори... Найсетне прокара ръка по челото си и рече:

— Връщам се от полицията; случи ми се нещо страшно.

— Разправяй, докато е още прясно... Тъкмо малко разнообразие!... — възкликна Гобер.

— О, тя е стара работа!... — промълви Зензен и се изхили злокобно.

— И досега не си се съвзел?...

— След малко ще ви разправя защо... — отвърна новодошлият още по-мрачно. — В далечната си младост се забърках в тази история и за малко не се намерих под земята с лехичка над главата! Да не ми е името Зензен! Ако понастоящем не смуча корените на глухарчетата, то е само защото ми се размина оная брачна шумотевица, която доста се разчу навремето, та чак стигна и до съда!...

— Ха, брачна история! — промърмори пустият му Шанлио. — Наспорил ги господ!... Аз например знам десет...

— Аз зная само една! — простена Зензен. — Ама отсега трябва да ви предупредя, че е по-страшна от десетте истории на Шанлио, събрани накуп!

При тия думи от гърдите му се изтръгна нова ужасна въздишка, той запали пак лулата си и се изплю...

— Изобщо не съм ви споменавал за нея, защото наистина надминава всичко, което човек би могъл да си представи!... Днес обаче не мога да се сдържа!... Брей, майка му стара... майка му стара!...

— Какво бе, Зензен, какво бе?...

— Ама много страшна е таз история! — изскимтя Зензен.

— Да чуем! — подметна Шанлио.

Зензен го изгледа убийствено:

— Мога да ви съобщя, че един-единствен път в живота си съм бил влюбен — тогава!... Ако впоследствие не ми се е случвало, то е, понеже вече не срещнах такова момиче. Казваше се Олимп! Бяхме поне дванайсетина, които искахме да се оженим за нея...

— Айде, почнаха майтапите! — изхили се Шанлио.

— Дванайсет ви казвам! След малко ще ги изброя... При това споменавам само ония, които обявиха желанието си официално!... Нито един мъж из цялата околност не би се отказал!... Не беше богата, но бе от добро семейство... Що се отнася до хубостта ѝ — ех, момчета!... По времето, за което ви говоря, беше точно на петнайсет години и половина!... Нейният край беше известен с красавиците си... в туй приятно градче хората ходеха чак от областния център само да позяпат момите, когато излизат от църква в неделя.

Тъй! Ама ни една от тях не беше достойна даже да ѝ връзва обувките! Можете да си представите... Ха! Ако сте били в Кан сюр мер, може да ви се е случвало да видите портретите на девойка от Реноар!... Тия портрети са нещо недействително!... Сякаш са изрисувани с цветя и слънчеви лъчи!... Туйто! Такава беше наш'та Олимп!... Слънчево зайче и листенца от рози!... Мечта!... Ама мечта с очи и с устни!... Огромни, детски, невъобразимо невинни очи и устни на жена!... Само тая нейна уста бе от плът и кръв!... Наш'та Олимп беше ангел, слязъл на земята, за да раздава целувки!...

Нали ви казвам — всички бяхме пощурели!... Имаше си само една баба, която я обожаваше, беше я измъкнала от пансиона след смъртта на родителите ѝ и я бе поверила на грижите на една прислужница, старата Палмир, която ѝ угаждаше във всичко... Нравът ѝ си беше още детински, често си играеше със селските хлапета, прибираше се от гората с цели наръчи диви цветя, с кошнички, пълни с горски ягоди, или пък тичаше с овчарските кучета подир стадата, когато ги срещаше — неведнъж бе възмущавала набожните дами, като се прибираше вечер яхнала някой козел!

Когато времето бе хубаво, след вечеря старите жени, които седяха на пейки пред вратите си, я чакаха, за да послушат невероятните приказки, които си измисляше с неизчерпаемо въображение.

Бабата — някогашна красавица на име госпожа Грасиен — живееше в голяма стара къща на Плас дьо л'Абе, с парк, обграден

отпред с решетка, който отзад стигаше чак до покрайнините. Тя канеше на гости всички приятни хора от местността и бе запазила връзките си в града.

Поведението на нейната внучка, което отначало я забавляваше, постепенно я накара да се замисли. Струваше ѝ се, че Олемп е доста безразсъдна за възрастта си... Какво ли би могло да се случи, ако тя се помине?... Внезапно взе решение да я омъжи — и то колкото може по-скоро.

Вече бе получила няколко предложения; когато се разбра, че е започнала да не отказва, те заваляха от всички страни. Тоя приток от обожатели бе като нова играчка за Олемп... Най-сетне в един неделен следобед бабата се обърна с малка реч към Олемп в салона, където бяхме събрани всички: към наш'та Олемп, както бяхме започнали да я наричаме, следвайки примера на добродушната Палмир, готова да даде мило и драго за нея. Баба ѝ съобщи, че се чувствувала доста уморена и твърде съсипана и искала да я види наредена, преди да умре!... При тия думи Олемп се разплака.

— Ха! Че аз още не съм умряла! — възкликна старата дама.

— Надявам се, бабо! — отвърна Олемп, като изтри сълзите си.
— Ама аз не плача затова! Да не мислите, че е много весело човек да се жени!

Тогава всички избухнахме в смях. Заклехме се, че нейният съпруг ще бъде щастлив да се остави да бъде воден за носа!

— Първо, не искам да се разделям с баба! — заяви тя. — Нито с Палмир... Освен това искам да си остана в нашата стара къща!...

— Готово! Готово! — развикахме се ние вкупом.

— Е, сега — рече милата госпожа Грасиен — кого си избираш?

— Хм! Тъй! Друг път ще говорим! — каза Олемп. — Що за начин да се женят хората! Ти май ме поднасяш, бабо!...

— От половин година все разправяш, че ще говорим друг път!... Хайде де! И без това се забавляваме! Знаеш, че винаги съм изпълнявала всичките ти желания!... Ако трябва да избираш между господата, които са тук, кого ще вземеш?

Изведнъж Олемп доби сериозен вид и ни изгледа... Можете да ми повярвате — макар да се преструвахме, че всичко е на шега, хич не ни беше до смях...

Тя стана... разходи се пред нас, като ни оглеждаше от глава до пети с такава забавна муцунка, че чак ни стана неудобно... Още хиляда години да живея, все ще помня тая сцена! Ама че преглед!... Направо едва дишахме!...

Накара ни да се изправим... да застанем в редица, като ни подреждаше ту тъй, ту инак... ту поставяше един като номер едно, ту — след като се бе взирала дълго в очите му — го поставяше на трето или четвърто място... В това време баба й ни поощряваше:

— Дръжте се, господа!... Дръжте се! По-сериозно!...

И като си помисля — там имаше не само младежи!

Помня как влезе чиновникът от регистратурата господин Пасифер, който още преди две години бе обявил официално кандидатурата си... Разбира се, той нямаше понятие за какво става дума...

Тя отиде до вратата, хвана го и за негово най-голямо смайване го постави в края на редицата... Той бе последен по реда на номерата!... Можете да си представите как се изсмяхме! Той обаче, когато проумя каква е работата, никак не се смя!

Най-накрая тя заяви:

— Това е!... Ако се омъжа, бих взела *най-напред* господин Делфен, после господин Юбер, после господин Сабен, после миличкия Зензен (както виждате, аз бях четвърти номер), после господин Жакобини...

С една дума изреди всички ни по име — и дванайсетимата... Впрочем сега ще пресметна; и тъй — първи номер: господин Делфен, приятен момък с прекрасно бъдеще, син на аптекаря, притежател на научна степен, който се канеше да защити изпитна работа, за да бъде приет като преподавател и за когото във Факултета по медицина се носеха най-ласкави слухове; втори номер: господин Юбер — все още млад, около трийсет и пет годишен, завеждащ отдела по опазване на горите; трети номер: доктор Феликс Сабен, завършил наскоро образованието си, голям веселяк... струва ми се, че се бе установил в нашия край с намерението да се отдаде на политиката; четвърти номер: вашият покорен слуга, който вече се бе посветил на мореплаването, но би зарязал всичко, за да остане при Олимп; пети номер: лейтенант Жакобини, син на гвардейски полковник, изискан и елегантен младеж, който наскоро се бе завърнал от пътуване до екваториална Африка,

където бе вдигнал доста шум около себе си; шести номер: синът на един едър земевладелец, доста заможен; седми номер: един млад адвокат; осми номер: един адвокатски син; девети номер: един стар нотариус; десети номер: един търговски пътник; единайсети номер: заместникът на прокурора на републиката; дванайсети номер: господин Пасифер, чиновник в регистратурата... Да, точно така — дванайсет... Него ден бяхме само дванайсет!...

След половин година Олимп се омъжи за номер едно — младия Делфен...

Всички присъствувахме на тържеството... ала не всички се забавлявахме — дума да няма! Хич даже!... Опитвах се да не вземам нещата много присърце... но не знам какво не бих дал, за да бъда на мястото на Делфен!...

Година по-късно обаче не му завиждах толкова... защото умря!...

Не се разбра точно от какво!... Разправяха, че се отровил, като извършвал лабораторни опити!... Обаче не беше твърдо установено!...

Лекарят, който се бе грижил за него — доктор Сабен, — поклащаше глава, когато го разпитваха... Според мен в дъното на душата си мислеше само за едно — сега вече той ставаше номер две и ако някой ден се случеше беда на завеждащия отдела по опазване на горите, който бе по ред преди него, все още би могъл да се надява на късмета си!...

Наистина — може би беше невероятно, но след сватбата Олимп се бе разхубавила още повече. Сега, когато се разхождаше с траурния си воал, на човек направо му идеше да падне на колене пред нея. Тя не оплаква дълго първия си съпруг... Съдейки по недомлъвките на Палмир, господин Делфен не бил особено забавен и прекарвал твърде дълго време в лабораторията си, след като имал такава млада булка!

— Нал'тъй, душко? Госпожата е такава младичка, пък той я зарязваше по цели дни и се блещеше в ония стъкленици!

Нямаше начин да не дойде редът на господин Юбер, завеждащ отдела по опазване на горите. Тъй и стана — а той подпомогна нещата, като обеща на Олимп всички забавления, които й бяха липсвали през време на първия ѝ брак. Симпатията беше тоя Юбер — лапач, пияч и добър ловец, както се полага на човек с неговото положение и с такова име^[1].

В дома на Олимп се заредиха празненства и гуляи. Тя се научи да язди и на десет левги околоръст надали би могла да се намери по-славна амазонка от нея. Как само гонеше елените и глиганите! Нищо не бе в състояние да я изплаши. Едва успяхме да я следваме, а след като се прибирахме, беше тъй бодро на трапезата, че по жилите ни сякаш минаваше ток.

Ухажвах я повече от всякога, ала обикновено само ни се подиграваше, като пазеше най-сладките си усмивки за най-големия веселяк в компания — доктор Сабен.

— Редно си е — заявяваше тя със смях, — нали той е номер три! Всеки по реда си!...

— Ехей! — обаждаше се Юбер. — Никога не съм се чувствувал по-добре!

— Освен това аз го лекувам! — отбелязваше докторът. — Просто нямам право да го убия при това положение!... Юбер, благодарете на провидението, което не ми позволява да избирам жертвите си!...

Всичко това бе много забавно, но лично на мен ми се струваше, че доктор Сабен доста използваше привилегированото си положение в къщата и си позволяваше известна свобода в общуването с Олимп. Често ги виждаха как се разхождат сами из парка, а се случваше дори да отскочат до гората, когато дългът призоваваше Юбер, или когато някои от господата си устройваха мъжки ловни тържества из околните градове и той изоставяше наш'та Олимп. В градеца всичко живо говореше само за нея. Тя все повече възмущаваше обичайните посетители на събиранията на чай в пет часа у госпожа Табюро, съпругата на кмета, или у госпожа Бланмужен, съпругата на адвоката, чийто син бе класиран едва на осмо място — факт, който доставяше вече огромна радост на госпожа Бланмужен.

Впрочем, след смъртта на старата госпожа Грасиен, — междуременно тя бе починала — Олимп напълно бе престанала да съдържа прищевките си и плашеше доста хората с езика си. Юбер не я възпираше, за него бе и забавно, и ласкателно да гледа как тия красиви и все тъй невинни очи и тия сочни устни, сякаш винаги просеци целувка, събуждаха неизброими желания.

Симпатяга бе този Юбер, но не беше истински влюбен.

— Ама хич, душко! — шушнеш Палмир на ония, които се стремяха да не пропускат нито едно събитие в това семейство. — Че

как — нали му е по-хубаво на трапезата, отколкото в леглото! Ако госпожата не беше такваз почитена, можеше да стане някоя беля!...

При тия думи тя поклащаше глава и хвърляше поглед към Олемп, току-що завърнала се с доктор Сабен, заел се да обучава госпожа Юбер да управлява колата, с която ходеше на визитации.

Затова приказките нямаха край, когато домът на Плас дьо л'Абе бе сполетян от ново нещастие.

Юбер бе превърнал в нещо като ловен склад някогашната лаборатория, която химикът Делфен си бе оборудвал в една самотна постройка в дъното на парка. Там бе събрал всичките си принадлежности: пушки, ножове, карабини, пистолети, там бе и работилницата, където си приготвяше патроните; беше си направо нещо като малка оръжейница — само дето стените бяха разкрасени с обичайните трофеи, съхранявани от повечето последователи на светията, чието име носеше собственикът. Инак къщичката бе с много приятен вид, цялата потънала в зеленина и цветя — нередко, когато времето беше хубаво, той караше Палмир да му носи там нещо за хапване, за да може да се повесели спокойно с приятели или с жена си, без прислугата да слухти наблизко.

Тъкмо там намериха Юбер в един августовски следобед, към два часа — с пистолет в ръката и сърце, пронизано от куршум.

Самоубийство или злополука? Някои дори изрекоха думата „убийство“... Но толкова тихо, че никой не ги чу.

Можете да си представите какъв шум се вдигна около този случай!... Имаше официално разследване... То бе ръководено от заместника на главния прокурор, който беше номер единайсет. Обърнаха се към доктор Сабен, който бе номер три, за да даде заключение още преди да се извърши медицинската експертиза. Той заяви, че е злополука... Разследването дълго се колеба дали да се произнесе в полза на злополуката или на самоубийството. В крайна сметка стигна до същия извод — злополука.

— Че к'во, душко! — въздишаше Палмир, когато някой я попритиснеше, за да разбере какво е казала господарката й. — Какво да рече, наш'та Олемп? Ми тя нищичко не знае, тъй де!... Обядваха в къщичката заедно с господаря... И двамата бяха толкова весели! Тя излезе оттам към два и половина и се прибра право в стаята си, за да се преоблече, защото трябваше да ходи до града с доктор Сабен... И

тогаз, някъде към три, градинарят чул изстрел! Изтичал до къщичката. Намерил господаря мъртъв. Сега и вие знаете, колкото и ние!... Защо му е било на този човек да се гърми?... Живееше си хубаво, пък и наш'та Олимп е хубава!... Всичко си имаше, направо си беше щастливец!... Пък сега наш'та Олимп ще си изплаче очите!... Не бива тъй!... Никой не е виновен, щом е злополука, нал'тъй?... Да е внимавал!...

Такива ги говореше Палмир. На следващата година наш'та Олимп се омъжи за доктор Сабен...

— Знаех си аз! — прекъсна го Шанлио. — Ако твоят синеок ангел с вампирската уста ще прекарва поред и дванайсетте господа, тая няма да има край, пък и право да ти кажа, дори не е смешно!

— Че аз не съм ви обещаващ нищо смешно! Казах ви, случи ми се страшна история! Олимп не се справи и с дванайсетте — нали аз бях един от тях, а съм още жив! При това бях четвърти номер! Все пак прощавам на Шанлио за тая му приказка, понеже и по нашия край хората вече повтаряха: „Всичките ще изгинат! Тя е напълно способна да стори такова нещо!“

— Пък защо не? Ако на наш'та Олимп ѝ е приятно! — отвръщаше Палмир, когато се случеше някой да подметне подобно нещо в нейно присъствие. И добавяше, потърквайки издадената си напред брадичка: — *Защо да се притеснява, мъжете и без туй не са стока!*

Ужасни бяха тия думи, които тя изричаше, върна на почти животинското си покорство към своята господарка, което сякаш би я подтикнало да изпълни всяка нейна заръка.

Ха! Смелчага бе доктор Сабен, щом се съгласяваше да влезе в този дом, където нещастieto сякаш дебнеше... А някои от милите старици, дето най ги бива да процеждат хитрите си подмятания тъй, че не е ясно дали се кривят, или се усмихват, твърдяха:

— *Е, на тоя нищо няма да му се случи! Той си знае работата!*

Нали ви казах — разправяха се какви ли не страхотии.

Горкият доктор! Явно не си е знаел много добре работата, защото и той умря точно три месеца след сватбата! Изкара дори по-малко от другите!

— Брей! — подсвирна Гобер.

— И дойде вашият ред! — забеляза капитан Мишел.

— Сега ще падне майтап — каза Шанлио.

Ала те изведнъж спряха да се шегуват... Клетият Зензен отново бе преbledнял ужасно, а ръката му трепереше, когато остави чашата си на масата... Взираше се с безумен поглед в един мъж, който се приближаваше към него.

— Я! — обади се капитанът. — Та това е един от „копоите“.

Наистина бе така. Той се наведе до ухото на Зензен и му каза:

— Получихме отговор на нашето телефонно обаждане. Умряла е преди десет години! Можете вече да бъдете спокоен!

И си отиде.

Зензен пък направо се бе отпуснал в прегръдките на капитана и се наложи да го заведат до дома му.

— Дано не хвърли топа, преди да е доразказал историята! — отбеляза любезно Гобер.

Шанлио само сви рамене:

— Ами! Просто иска да ни направи впечатление!

Въпреки всичко научихме продължението едва след седмица. Очевидно Зензен се бе посъвзел, но нямаше съмнение, че бе боледувал здравата.

Този път всички слушаха, без да го прекъсват.

— Значи беше дошъл моят ред, редът на номер четвърти! Аз дори не знаех това!... Подвизавах се из Балтийско море, когато се случи това събитие. Научих го едва когато стъпих отново на сушата и се метнах на влака, който ме закара обратно в градеца, и то от устата на самия лейтенант Жакобини, който бе номер пет и също наскоро се бе прибрал след продължителен престой в Индокитай.

Пътуването не бе особено весело.

Веднага ще си призная: макар да бях уверен, че сега мога да се оженя за Олимп и макар лейтенант Жакобини да имаше от своя страна не малко основание да храни надежди, че скоро ще утеши вдовицата ми, откриващата се пред нас съответна перспектива не ни изпълваше със задоволство.

Къщата на Плас дьо л'Абе вече не ни се струваше храм на насладата, а по-скоро ни приличаше на гробница!

Естествено първото нещо, което запитах Жакобини, след като той сподели с мен злокобната вест, бе дали не може да ми разправи някои подробности относно внезапната кончина на доктор Сабен. Как

бе умрял той? Моят спътник с доста мрачен вид ми отговори, че нямал представа, че никой не знаел, но самият той желал не по-малко от всеки друг, ако не дори и повече, да получи сведения по въпроса и тъкмо затова се бил завърнал по-рано.

— А вие? — запита ме той.

— Ха! Аз ще проявя не по-малко любопитство от вас! — отвърнах.

— Да — съгласи се той без никаква насмешка, — мога да ви разбера!... За вас е по-спешно!...

— Тъй де — рекох, — нали все пак са оповестили някаква причина за тази смърт?

— Също както и за смъртта на първия съпруг на наш'та Олимп!... За Делфен се спомена, че се отровил от някакви опити в своята лаборатория... Така и не го доказаха. В случая с доктор Сабен не може и дума да става за подобно нещо!...

— И все пак всички тия смъртни случаи започват да изглеждат доста странни!... Кажете ми, Жакобини... от прокуратурата не се ли намесиха?

— Напротив!... Заместникът на главния прокурор (нашият номер единайсет) разпореди да се извърши разследване... Впрочем трябва да призная, че наш'та Олимп особено настояла за това... Последвала аутопсия...

— Е, и?...

— Ами... нищо!... Но това не е доказателство! — добави той с интонация, която ме порази.

— Какво искате да кажете?... Да не би да имате някакви подозрения?...

— При подобни обстоятелства — отвърна Жакобини — недопустимо е човек да подозира!... Или трябва да е сигурен, или да си мълчи...

И той млъкна.

Ала от всичко това тревогите ми ни най-малко не намаляха...

— Добре, де! В леглото си ли е умрял?... Болен ли е бил?...

— Не!... Открили го към пет часа следобед в стаята му, проснат край една маса и един съборен стол — по устата му още имало пяна, а лицето му било сякаш изкривено от някаква чудовищна гледка... Бе доказано, че след три часа е бил сам в тази стая, а също и че домът е

бил съвършено пуст, тъй като прислужниците отишли на някакъв панаир...

— Ами... ами госпожа Сабен?

— Тя хапнала с него в къщичката в дъното на парка, а след като обядвали, останала там с Палмир да плете дантели...

— И какво било заключението накрая?

— Епилептичен припадък... Изглежда, „болестта на великите“ е поразила доктор Сабен...

— Страдал ли е преди това от нея?

— Не, но това май нямало значение.

Помълчахме доста време... После аз въздъгнах и казах:

— Олимп заслужава искрено съжаление... В противен случай... но това би било прекалено страшно!...

— Да — отвърна той след кратък размисъл, — вие сте прав!... Би било прекалено страшно!... Трябва да я съжаляваме... Впрочем, според думите на Палмир, тя била направо съсипана... никъде не ходела... почти не спяла... Искала да отиде в манастир!... Такива са новините, които получих оттам... Би било обяснимо, ако след тия три опита всякаква мисъл за брак ѝ е опротивяла и... мога само да ви поздравя за това!...

Той се усмихна доста особено... Сетне, тъй като бе младеж с отлично възпитание, незабавно добави:

— Надявам се, че не съм ви наскърбил?...

След един час пристигнахме. Не бяхме се обадили на никого. Беше вече късно през нощта. Решихме да отседнем направо в „Отел дьо Бургон“. За моя най-голяма изненада видях на перона сина на адвоката, един от кандидатите, означен под номер осем. Сега се сецам за името му: наричаше се Жуст. За него не можеше да се каже нищо друго, освен че е много достоен момък и че доктор Сабен неведнъж му бе предписвал лечение за ставен ревматизъм.

— Известно ми бе, че сте на сушата — каза ми той — и че ще пристигнете с този влак. Къде ще отседнете?

— В „Отел дьо Бургон“ заедно с лейтенант Жакобини.

Жуст така се беше вторачил в мен, че не бе забелязал спътника ми. Той се ръкува с него и рече:

— Ще ви придружа!

Любопитството ми ставаше все по-силно. В хотела той дойде с мен в стаята и ми предаде един плик, срещу който поиска разписка:

— Това е плик, който ми бе връчен срещу честна дума от моя страна да изпълня поръчението да ви го предам лично.

Огледах набързо запечатания плик и веднага познах почерка. Там бе изписано името ми със следната забележка: „Да се предаде след смъртта ми!“

— Доктор Сабен! — прошепнах аз.

— Да... — отвърна онзи. — Аз изпълних поръчението. Бях поел задължение единствено пред доктора. Ала тъй като не зная какво е съдържанието на това писмо и изобщо не подозирам какви последиствия може да породят то, искам да получа разписка, за да съм на чисто.

Дадох му разписка.

— Доктор Сабен не ви ли каза нещо по-особено, когато ви предаде писмото? — запитах аз.

— Нищо!... — отвърна той. — Нищо не ми е казвал! Нищичко!...

След това се ръкува с мен и ме остави — впрочем малко припряно. Явно голяма тежест се бе смъкнала от плещите му.

Трескаво разпечатах плика.

Десет минути по-късно на вратата на Жакобини, който се канеше да ляга, се почука. Той запита:

— Кой е?...

Като не получи отговор, доста раздражено отвори вратата. В стаята му влезе един призрак, който държеше в ръка разтворено писмо. Този призрак бях аз. Нямах сили дори да продумам. Той ме сложи да седна, взе писмото, което му подадох, залости вратата и го зачете.

Вечно ще си го представям тъй — наведен под лампата. Начинът, по който му въздейства четенето, не можеше да се сравни с покрусата, в която бях изпаднал аз. Напротив, той сякаш се стегна, докато моята воля напълно ме бе изоставила. Сякаш челото му изпъкна още повече, веждите му щръкнаха, брадичката му стана още по-решителна, заплашителен като блясък на шпага огън припламна в очите му, докато плъзгаше поглед по този съдбоносен документ, над който бе треперила ръката на човек, узнал смъртната си присъда.

Ето какво пишеше доктор Сабен. Писмото отдавна е предадено към архива на прокуратурата в Х... Това е копие:

„Драги Зензен, преди да се ожениш за Олемп, реших, че трябва да прочетеш това: пише ти един човек, който ще умре. Изпитвам адски болки. Бях жестоко отровен. Никой не знае нищо, освен виновницата или виновниците и самия мен! Не съм се оплаквал, защото си получих заслуженото. Благодарение на мощни обезболяващи средства на моменти успявам да понеса страданието, което ме разкъсва, и да се появявам в приличен вид пред хората. Така успях да се свържа с нашия приятел Жуст, на когото не обясних нищо и на когото ти също няма да казваш нищо, освен ако той още иска да се ожени за Олемп. Тогава му покажи това писмо, но аз се надявам нещата да си останат така и след смъртта ми никой да не заеме моето място, нашето място, мястото на тримата мъже, които прекосиха прага на този дом, изпълнени със здраве и живот — и загинаха, отнасяйки със себе си причината за трикратно повторилото се нещастие.

Доколкото е възможно, гледай да не вдигаш шум около Олемп. Може би още я обичам. Не искам скандал, освен ако наистина се наложи. Пък и не съм напълно уверен в нищо. В подобни случаи е необходимо виновната да признае, а тя не го стори. Накратко: сигурно бих могъл да я обвиня и съществува скръбната възможност — уви — да съм напълно прав, ала не е редно тъкмо аз да го сторя!... И ще ти кажа защо: нали знаеш, след смъртта на втория ѝ съпруг аз издадох заключение, че Юбер се е прострелял при злополука. Имаше колебания дали е злополука или убийство. Юбер не умря при злополука, Юбер не се самоуби. *Юбер бе убит!*

Установих го незабавно, още щом погледнах трупа и положението на пистолета в ръката. Оръжието е било поставено в ръката му *след смъртта!* Няма да се впускам в подробности. Можех по неопровержим начин да го докажа.

Извикаха ме при Юбер незабавно след трагедията, както викат в такива случаи специалист, който единствен би могъл все още да стори някакво чудо. Ала всичко бе свършило. До трупа заварих една плачеща жена. Още преди да погледна тази жена, видях пистолета — и вече знаех... Тогава погледнах жената. Може би вече си предполагал какви чувства ни свързваха още по това време. Впрочем Олимп изобщо не ги прикриваше и аз неведнъж ѝ бях правил забележки по този повод. Погледът ѝ блуждаеше, сякаш избягваше моя — в очите ѝ като че долових горещца, няма молба. Дори и днес съм убеден, че не грешах. Потръпнах от ужас. *Тази жена бе убила Юбер, за да ми принадлежи!* Това бе страшно, ала аз я обожавах! Не само не я издадох, но без тя да забележи и от жалост към нея, преместих пистолета на мястото, където всъщност трябваше да бъде. Предварително улесних работата на експертите. Сам виждаш, мили мой Зензен — нищо не крия от теб!... Сега разбираш защо нямам право да обвинявам тази жена. Подлостта ми ме превърна в неин съучастник.

Струва ми се, че се обичахме като обречени на вечни мъки, които се опитват да открият в любовния плам средство, за да забравят изгубения рай. Никога не споменавахме Юбер, нито пък Делфен. Сякаш Олимп никога не бе познавала тези двама мъже! *Аз обаче полюбопитствувах да узная по какъв начин е умрял Делфен...* Започнах предпазливо и подмолно да проучвам фактите и явно някой е забелязал това... Смятам, че от този ден смъртта ми е била предрешена.

Някои противоречиви изявления на Палмир относно опитите на Делфен и твърде тайнствените обстоятелства около неговата кончина ме насочиха към разкрития, чийто завършек бе почти твърдото ми убеждение, че Делфен е бил отровен от жена си със съучастничеството на Палмир... Все още не бях казал нищо на Олимп, която сякаш нямаше никакви подозрения. Постарах се да прикрия, доколкото ми бе възможно, и без това

непотвърдените си ужасни съмнения. Ала един ден усетих, че *и аз съм засегнат!*... Остра треска, непонятна отпадналост и тъпи болки ми известиха, че аз също съм отровен! Не казах нищо, защото исках да разбера!... Да разбера!... Сметнах, че съм сторил всичко необходимо, за да се спася от тайнствения препарат, чрез който се опитвах да пресекат извора на жизнените ми сили... *и от чието въздействие не успях да се отърва!*...

Как ли ми го даваха?... За да се уверя, че е тя, приемах да пия само от нейната ръка!... И пиехме от една и съща чаша!... Да, ала не се хранехме от една и съща чиния!... Ах! Какъв ужас!... Ето докъде съм стигнал днес, когато ти пиша това страшно писмо... Току-що привърши една криза, която се постарях да скрия от нея!... Дали знае?... Дали се радва?... Велики боже! Видът ми несъмнено се е променил от няколко седмици... Неведнъж собственоръчно я отблъсквах!... А тя сякаш нищо не забелязва!... Ах! Какво чудовище!... *Какви чудовища!*... Установих, че Палмир ме дебне... често ги виждам двете заедно... Все пак Олимп ми каза вчера: «Странно как се променят мъжете след неколкоседмичен брак!... Като мине малко време, човек просто не може да ги познае!... *Стават съвсем безинтересни!*...»

Мой мили Зензен, ти ще получиш писмото... а аз ще поговоря с нея... Впрочем едва ли ще ѝ кажа нещо ново, тя навярно се досеща, че вече съм открил чия ръка е покосила първите ѝ двама съпрузи... ала трябва да ѝ съобщя, че ми е известно за намеренията ѝ да убие третия... *и че ще трябва да се ограничи завинаги с това!*...

Ах! Нашата Олимп!... Нашата Олимп!... Само да знаеше, Зензен, щеше да ме разбереш... и да ми простиш!... Пък и в края на краищата... жената може и да не е виновна! Може би е работа на Палмир, която върши всичко сама!... Ах, боже мой! Де да можеше да бъде истина!... Ала тази мисъл ме спохожда късно... твърде късно!... Поразсъди и ти, Зензен!... Аз вече не съм в състояние да разсъждавам!... Нито да мисля!... Вече не

съществувам!... Такава мъка е!... Ах! И все пак не искам да умра, преди да съм разбрал!... Само да можех да науча от нея, че всичко е работа единствено на Палмир!... *Аз още я обичам, Зензен!...*“

След тоя ред, който бе почти нечетлив — тъй разкривени и неравни бяха буквите — имаше подпис, положен явно със сетните сили на едно същество, което животът напуска. Ала доктор Сабен не бе умрял през този ден. Навярно бе успял да се изплъзне за кратко от неотвратимия край с някакъв тайнствен лек. Както е известно, клетникът бе умрял сам в стаята си едва на другия ден следобед...

Направих копието, което ви прочетох току-що — продължи Зензен, — същата нощ, в която получих оригинала. Лейтенант Жакобини искаше да му го предам. Това бе негово право. *Той заемаше моето място*, отстъпих му го, след като му казах всичко, което всеки един от вас навярно би казал при такива страховити обстоятелства. Ала веднага разбрах, че нищо не може да се направи и че той е взел твърдо решение. Разбира се, нямаше вече и помен от обичта ни към Олемп! Той желаше само едно: да я накара да признае, да изтръгне истината за вината ѝ!... Пък тогава да става каквото има да стане!...

Не ми казваше какво точно ще стане, но само като погледнех застрашително припламващите му очи, ми ставаше ясно, че работата ще свърши зле.

— Доктор Сабен — каза ми той — си е получил заслуженото и не го жаля!... Ала клетият Юбер бе мой приятел, а Делфен винаги съм обичал като по-малък брат *и той може би е умрял по моя вина, по вина на Жакобини!* Моя работа е да отмъстя за тях!

За тази цел възнамеряваше да се ожени за Олемп.

— Ами ако вече не иска да се омъжва? — рекох аз.

Той се изхили ужасно!

— Жена като нея няма да откаже на мъж като мен.

Тъй се и оказа. Олемп се омъжи за номер пет. Аз бях свидетел, Жакобини ме покани. Държеше на това. Докато траеше церемонията, го гледах как стои пред олтара със скръстени ръце до своята коленичила жена. Отсега напомняше статуя на отмъщението. Олемп вече не беше наш'та Олемп; в красотата ѝ се прокрадваше нещо

зловещо, тя сякаш бе помръкнала от ласката на смъртта, също като мраморните изваяния на молещи се върху гробовете. Смятах, че този ден я виждам за последен път — на следващия щях да отпътувам отново по море.

Щом стигдохме до пристанище, се нахвърлях върху вестниците; трескаво разпечатвах телеграмите, треперех, когато вземах писмата... До мен не достигна никакъв отзвук от жестоката трагедия, която навярно се разиграваше там в мое отсъствие.

Когато се завърнах след три месеца... не е нужно да се чудите какъв бе първият ми въпрос!...

— Тук нищо ли не се е променило?

— Ей богу, не!...

— Ами... семейство Жакобини?

— Е, ами всичко им е наред на семейство Жакобини!...

На другия ден Жакобини дойде при мен. Знаеше, че съм се върнал. Имаше вид на преуспяващ човек. Удължил отпуска си, защото Олемп упорствувала да си остане в тази къща, която той ненавиждал!

— Впрочем не мога да я виня!... — обясни ми той. — Според нея с напускането на родния край и стария дом, където е прекарала такова чудно детство, щяла сякаш да оправдае приказките, че има някакво участие в смъртта на първите си трима съпрузи!

Изгледах Жакобини. Той не сведе очи, а ми заяви:

— Зензен, разбирам удивлението ти, но Олемп не може да бъде заподозряна. Тя е безкрайно честна жена!

— Още по-добре... — рекох аз с пресекив глас. — Още по-добре, да не говорим повече за това!

— Зензен!...

— Жакобини!...

— Аз съм дошъл да говоря тъкмо за това с вас!... Няmate право да не ме изслушате!... Зензен!... Първото нещо, което сторих, когато се прибрах в брачната ни обител, след като излязохме от храма, бе да ѝ покажа писмото на доктор Сабен!... Олемп се разплака, но ни най-малко не се учуди. „Подозирах това... — каза ми тя. — Всички ме смятат за чудовище! Питам се защо приехте да се ожените за мен!... — Скоро ще ви отговоря — рекох ѝ, — засега става дума за писмото на доктор Сабен... — Какво искате да ви кажа? — продължи горчиво тя. — Нямам вина за смъртта на Юбер, в която ме упрекуват, нито пък в

смъртта на първия си съпруг! Сабен ме обичаше безумно! На моменти любовта му странно заприличваше на омраза!... От устата му се отронваха фрази, които полека-лека ми изясниха ужасните му помисли... От друга страна, той се бе посветил на някакво отвратително разследване... Разпитваше Палмир, която пък ми разказваше всичко. Стараех се да го успокоя... Най-вече не желяех да стават скандали. Казвах си, че в крайна сметка той ще преодолее ужасното състояние на духа си и след като установи, че няма какво да крия, ще проумее — ние просто бяхме жертви на жестока съдба. Внезапно си науми, че е отровен... Отначало не го сподели с мен. Аз пък от своя страна избягах да произнасям думата отрова, за да не би между нас да избухне непоправима свада!... Не ми се искаше да ме принудя да го изпъждам или да се обръщам към правосъдието... Той обаче продължаваше да страда, затова го посъветвах да се обърне към други специалисти, да се остави на грижите им. Не го стори!... В деня на смъртта си бе под влияние на голяма доза опиат, от която направо бълнуваше. Държеше да не отсъствува от трапезата. Знаех какво си въобразява, затова отдавна се стремях да пия и да ям онова, което пиеше и ядеше той. По време на десерта той се хвърли в краката ми, помоли ме да му простя, задето ме е подозирал — сега знаел, че «гнусната Палмир» го тровела всекидневно. Помоли ме да му помогна да я разобличи. Естествено аз я защитих, а той рязко си тръгна и се затвори в стаята си. Останалото ви е известно. Сама помолих да бъде извършена аутопсия.“

Лейтенант Жакобини бе замълчал. Аз се обадох:

— Това убедително ли ви се стори?

— Не! — отвърна той. — Олемп навярно бе очаквала нещо от рода на това писмо на доктор Сабен, а аз очаквах някое обяснение от рода на това, което тя ми даде, придружено с малко сълзи... Тогава внезапно я нападнах от упор: „Ами онова *тали-тали*^[2], Олемп! Какво направихте с него?“ Тя изтръпна и стана смъртнобледа, след което изстена: „О! Нима смятате, че съм го отровила с тали-тали?“ Улових ръката ѝ и ми се стори, че докосвам мрамор: „Слушайте, Олемп!... Юбер е умрял при злополука — съгласен съм, това ми е напълно безразлично!... Делфен обаче беше мой приятел!... Делфен е умрял по същия начин както доктор Сабен... И двамата са отровени с тали-тали, от което не остават следи!... Аз дадох тази отрова на Делфен, за да ѝ

направи химически анализ и по възможност да открие средство срещу нея... Питам ви какво направихте с онова *тали-тали*, което дадох на Делфен след завръщането си от Западна Африка... Това е ужасна отрова, тя не прощава никому — там магьосниците я дават на клетниците, които подозират, че са привлекли в селото злите горски духове. Жертвите са безчет... Ала аз нося вината за жертвите във Франция!... Какво направихте с *тали-тали*, Олемп?“ Олемп впери в мен ледените си очи. Не плачеше. Каза ми: „Вече няма *тали-тали*.“ — „Откога?“ — запитах грубо, като се стараех да продължа влиянието си над неспокойните ѝ мисли, които очевидно се бяха насочили другаде. — „Откакто Делфен я унищожи по моя молба. Не е трябвало да му подарявате такова нещо, *господине*, не защото е умрял от него — това не ми се вярва, — а защото ако аз съумея да оцелея, едва ли заслугата ще е ваша!... Нали това нещо се намираше във вътрешността на един махагонов фетиш, изпъстрен със странни знаци и обработен по необичаен начин чрез обгоряване...“ — „Точно така, Олемп! Няма грешка. Вие добре знаете какво е *тали-тали*.“ — „Да, Делфен правеше с отровата и с парчета кора от това дърво, които му бяхте донесли, разни опити, към които впрочем проявявах не по-малък интерес, отколкото към някои други. Отначало неговите стъкленици ми бяха забавни. Но *всяко нещо омръзва!* Скоро обаче забелязах, че Делфен не е добре и реших, че неразположението му се дължи на отвратителните миризми в лабораторията. Помолих го за известно време да прекрати своите опити. Той не го стори. Помъчих се да го накарам поне да ми достави едно удоволствие, като пожертвува заради мен своето *тали-тали*. Той ми каза, че вече нямало защо да се притеснява от него и че между другото *тали-тали* било смъртоносно само за онези, които го поглъщат. А той не бил ненормален, та да опитва тая течност, чието въздействие бе изпробвал върху една кокошка и върху един заек. Малодушието ми го забавляваше, но аз не го оставих на мира, докато не унищожи *тали-тали* — направи го една вечер пред Палмир и пред мен. Омръзна му да се разправя, затова хвърли фетиша заедно с отровата в огъня и те изгоряха на часа!“ — „Какво стана, когато отровата попадна в огъня?“ — „Отначало избликна зелен пламък, също като ракета, после се разнесе задушлив пушек, от който впрочем побягнахме. *Колкото до фетиша, той се бе разгорял и злюбната гримаса на човечето се задържа за миг, след което се превърна на*

пепел... Това е истината, господине, няма какво друго да ви съобщя, но ако сте ме направили ваша съпруга само за да научите тези неща, по-добре да си го бяхте спестили!... И тъй щях да ви дам необходимите сведения! И може би после пак бих ви обичала. Сега всичко между нас е свършено. Моля ви, направете така, че вече никога да не ви видя!“

Когато стигна дотук, Жакобини замълча и започна да си свива цигара.

— Е, и? — попитах аз.

— Тогава аз я оставих и отидох да разпитам Палмир. Заприказвах се и с нея за историята с *тали-тали*. Как ли не я мъчих. Тя е простовата. Не би могла да измисли химическите ефекти, които бе видяла. Разказът ѝ напълно съвпадна с думите на Олемп. Зададох ѝ въпроси, които Олемп не би могла да предвиди. Изобщо проведох цялостно разследване, след което се върнах при Олемп и се хвърлих в краката ѝ, а тя ми прости, защото едно трябва да знаеш, Зензен — Олемп не само е честна, но е и добра!

— Може! — рекох. — Само дето не е много горда!

След това се разделихме, като той ми стисна ръката малко снизходително, с едва прикритото задоволство на номер пет, който никак не съжالياва, че е заел мястото на номер четири!...

Както можете да си представите, не ходих да ги безпокоя у тях!... Ала само след седмица отново видях Жакобини. По бледото му, разтревожено лице бе изписан ужасен страх.

— Зензен — промълви дрезгаво той, — изглежда, и аз съм засегнат!... Впрочем може би си внушавам!... Да, навярно си внушавам — това *тали-тали* може да подлуди човека дори само ако си мисли за него!... Но аз ще се постарая да си го избия от главата, Зензен!...

Не успях да му отговоря. Вече си бе тръгнал.

Ето ужасната трагедия, която се разигра на следващия ден и която бе изяснена от следствието — Впрочем с помощта на умирация Жакобини и на последните показания на Палмир.

По обед Жакобини тръгнал към малката къщичка — от сутринта не бил виждал жена си и бил обзет от мрачни предчувствия, макар да се стремил да се отърси от мисълта за отровата, която го тормозела втори ден, и макар да смятал, че неразположението му се дължи на блатната треска, от която бил страдал в колониите.

Съдбоносната сграда, която бе послужила за лаборатория на Делфен и бе превърната в ловен кът от Юбер, след сватбата на Жакобини бе обзаведена като необичаен малък музей, в който офицерът бе изложил колекцията си, събрана из колониите. По стените висяха загадъчни изображения, върху мебелите бяха наредени чудни идоли; над широкия диван, покрит с ловни трофеи, бяха окачени прости оръжия на диваци — боздугани, стрели, копия, назъбени ножове, създадени сякаш по-скоро за палачи, отколкото за воители или за земеделци.

Там бил поднесен обедът; когато Жакобини влязъл, в дъното на помещението бързо се захлопнала врата. Едновременно с това до ушите му достигнал шум от припрени стъпки и изтракване, сякаш бил затворен капак на кутия.

Най-напред изтичал до вратата, открянал я и забелязал Олимп, която разговаряла полугласно с Палмир и изглеждала доста развълнувана.

В същия миг ужасна болка го присвила отвътре, той притворил вратата, ала нямал сили да се добере до дивана. С едната си ръка досегнал кутията за бродерия на Олимп, изпод чийто леко повдигнат капак се подавали парчета тънък плат. Трескавата му ръка чукнала капака и той с лекота се повдигнал. Изкривените от болка пръсти на Жакобини неволно се заровили из дантелите и внезапно опрели до нещо твърдо...

И той се изправил отново — покъртен, обезумял!

В ръката му бил смъртоносният фетиш, ужасният съд с чудовищното *тали-тали*, за което Олимп и Палмир се заклели, че било изгорено, унищожено и обезвредено в тяхно присъствие!

Значи Олимп го е лъгала! Олимп го е отравяла, както била отровила и другите двама! И него щяла да го сполети жестоката съдба, накарала неговия предшественик да се гърчи в постелята на тази нечувана кръвопийца!...

Ето какво се случило тогава! Жакобини овладял за малко разкъсващата болка и изсипал в стъклото с мозелско вино на масата отровата, останала във фетиша. Тя била достатъчна, за да покоси човек — после зачакал жена си.

Тя скоро се появила. Целунала го и го запитала как е тази сутрин. Той отвърнал, че се чувства по-добре, но все още малко го измъчва

треската и че е жаден.

— Ами тогава пийни си, скъпи! — рекла тя.

Той не чакал тя да налее, а напълнил двете чаши.

— Нали знаеш, че от известно време пия само вода... — казала тя. — Лекарите не ми препоръчват да пия вино.

Той настоял. Искал тя да пие с него, от същата чаша, както често им се било случвало. Тя извърнала глава. Тогава той я сграбчил грубо, извил лицето ѝ и безмилостно ѝ заципал носа. Принудил я да пие. Пищяла от страх. Той ѝ казал:

— Може би предпочиташ друга чаша?

И ѝ показал *тали-тали*.

Тя завикала за помощ, но на часа притиснала с ръка стомаха си и била обзета от ужасна криза. В същия миг болката пронизала и него по най-мъчителен начин. Двамата се затъркаляли, дращейки, по дивана. Сякаш горели в общ пъкъл — храчели един връз друг отровни храчки, хапели се, разкъсвали взаимно месата си и ревели като зверове. Гърчели се, обжарени от едни и същ адски огън.

Жакобини все още имал сили да я оскърбява, да мълви имената на първите ѝ жертви!

— Вече няма да убиваш!... Ще пукнеш!... Ще пукнеш заедно с мен!...

Ала мъките били твърде непоносими. Имал чувството, че стомахът му е населен с дяволи... Съборил някакви оръжия от стената, грабнал един нож и го забил в тялото си, за да унищожи мигновено и себе си, и болката. Успял само да си нанесе ужасяваща рана. Тогава насочил желязото към Олимп и я разпорил като дивеч — от долу до горе! Тя все още пишяла.

Завладян от демоните, той разбил главата ѝ, пронизал я с копия като игленик, пробил гърдите ѝ, избол очите ѝ, направил я на парчета и продължил със себе си. Двамата вече представлявали някаква чудовищна, кървава безформена маса.

Тя била мъртва, когато прислужниците дотичали в стаята. Той обаче издъхнал едва на следващия ден сутринта, след като в няколко мига на просветление успял да опише отвратителните им и потресаващи преживелици и мъки на заместник-прокурора, който също бил хранил надежди да се ожени за тази жена и комуто се наложило да остане на легло, щом се прибрал в дома си. Същата нощ

започнал да бълнува. Някои хора се опасяваха, че може да полудее и да се превърне в още една жертва на тази трагедия!...

Зензен замълча; от челото му течеше пот. Всички мълчаха. Най-сетне се чу гласът на Шанлио:

— А ти не полудя ли?

— Не — отвърна той, — но може и да полудея...

Отново настана тишина. Сетне се разнесе гласът на капитан Мишел:

— Мръсница такава! Все пак си е получила заслуженото! Страшно е това, което е сторила!

Отвърна му стенание. Беше Зензен.

— Страшното е — каза той, — че тя нищо не бе сторила!

— О!!! — възкликнаха останалите.

— Да, била невинна! Научих го оня ден... едва оня ден!

— Значи Палмир е извършила всичко сама! — възкликна Гобер.

— Ха! Колкото до нея — изхили се зловещо Зензен, — правосъдието я докопа и въобще не я пусна! И трябва да ми повярвате, че направих всичко, което ми бе по силите, за да получи най-тежката присъда!... Показах писмото на доктор Сабен, чийто оригинал бе унищожен от Жакобини! Да не бях аз, Палмир може би щеше да се отърве! А към писмото в качеството си на свидетел прибавих няколко добре премислени разсъждения и съобщих за някои нейни приказки, а тя ме слушаше и сякаш не бе на себе си!

Само отвърщаше „не“ на всичко, което ѝ казваха, и оплакваше Олемп. По отношение на нея обаче понякога даваше обяснения, които направо ни смаяха — толкова глупави, толкова наивни ни се сториха... Така например рекоха ѝ:

— Ако подарката ви е била невинна, нямало е да каже на своя съпруг, че *тали-тали* е било унищожено в нейно и във ваше присъствие!

— Ха! — отвърна тя. — Ами то е много просто, душко!... Разбрахме се да отговаряме тъй, понеже много се шумеше и не ни се искаше да бъдем заподозрени!... Освен това представа си няхаме какво е станало с това *тали-тали* и вярвахме, че господин Делфен го е изгорил всичкото, както го молеше госпожата през оня ден, а той хвърли в огъня само няколко капки!...

— Как само го беше измислила! Освиркаха я жестоко! А аз крещях дори по-силно от останалите!...

— Каква присъда ѝ дадоха? — попита Шанлио.

— Смъртна! — прошепна Зензен.

— Че нали не изпълняват смъртни присъди за жени?

— Не!... Затова я осъдиха на доживотен затвор. Умряла в килията си преди десет години. И това научих оня ден...

— Ами покаяла ли се е? Признала ли е? — запита Мишел.

— Не!... — отвърна Зензен и ни изгледа като откачен. — Нямало какво да признава... *Тя също била невинна!*

— Поврага!... — възкликна Шанлио.

— Ами тогава кой е бил виновен? — обади се Гобер.

— Един човек, който преди смъртта си се изповядал и който след онази трагедия се бе преместил да живее недалеч оттук... Да! Умрял оня ден в Мурийон... Тоя човек притежаваше в градчето малко имение, което граничеше с долния край на парка, където бе онази къщичка...

— Но кой е бил този човек?... Един от дванайсетте?

— Да! Един от дванайсетте... И то дванайсетият!... Той нямал надежда да се ожени някога за Олемп, разбира се — Олемп никога не би могла да се справи с всичките, нали тъй?... Единайсет такива смъртни случая!... Той просто премахвал ония, които били пощастливи от него... И накрая нареждал нещата тъй, че хората да помислят Олемп за убийца!... Спомнете си как дванайсетият бе пристигнал в салона, където бяхме се наредили... Как бе дошъл господин Пасифер, чиновникът от регистратурата!... Как Олемп му се подиграла и как му се бяхме присмели, когато тя го постави в края на редицата, на опашката!... Да!... Бяхме се погаврили с господин Пасифер, когато той влезе в салона!... И човекът си отмъстил!...

[1] Свети Юбер е покровител на ловците. — Б.пр. ↑

[2] Въпросното *тали-тали*, за което говори тук лейтенант Жакобини, навярно е сродно с онова, чието страховито въздействие се описва в произведението на господин Андре Дьомезон. В „Динто“ четем: „Един мъж обикаляше бавно около котела, в който вряха листа, кора и корени от свещеното дърво. Щом се произнесеше името му, децата се плашеха, а възрастните губеха здравия си разум; ала

магьосникът, който сега добавяше ориз към ужасната отвара, бе оповестил, че само с тази отрова могат да бъдат посочени тези, които смучат костния мозък на себеподобните си...“ А ето и описание на ония, които биват подложени на изпитанието: „Нещастниците незабавно се затъркаляха по земята, като надаваха дрезгави, страховити викове от болка. Въртяха се на място, гърчеха се като яребици, поразени от ловни сачми или като заклани патици, чиято кръв изтича заедно с живота им.“

Споменатото от лейтенант Жакобини *тали-тали* има мълниеносно въздействие, ако бъде погълнато в голямо количество. Иначе отравянето става бавно. Понякога то настъпва рязко едва двамадсет и четири часа след погълщането на отровата. Жертвата — такъв е и случаят с доктор Сабен — сякаш умира по време на епилептичен припадък... — Б.а. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.